

HISTORKY Z IVY HILLU . 2

JULIE
KLASSENOVÁ

PANIE
Z IVY COTTAGE

PANIE
Z IVY COTTAGE

HISTORKY Z IVY HILLU • KNIHA DRUHÁ

PANIE
Z IVY COTTAGE

JULIE
KLASSENOVÁ

i527.net
vydavatelstvo

Copyright © 2017 by Julie Klassen

Originally published in English under the title

The Ladies of Ivy Cottage

by Bethany House Publishers,

a division of Baker Publishing Group,

Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

All rights reserved.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená do vyhľadávacieho systému alebo prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom – napríklad elektronicky, kopírovaním, nahrávaním. Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Citáty zo Svätého písma: *Biblia*. Slovenský ekumenický preklad.

Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2008.

Slovenské vydanie:

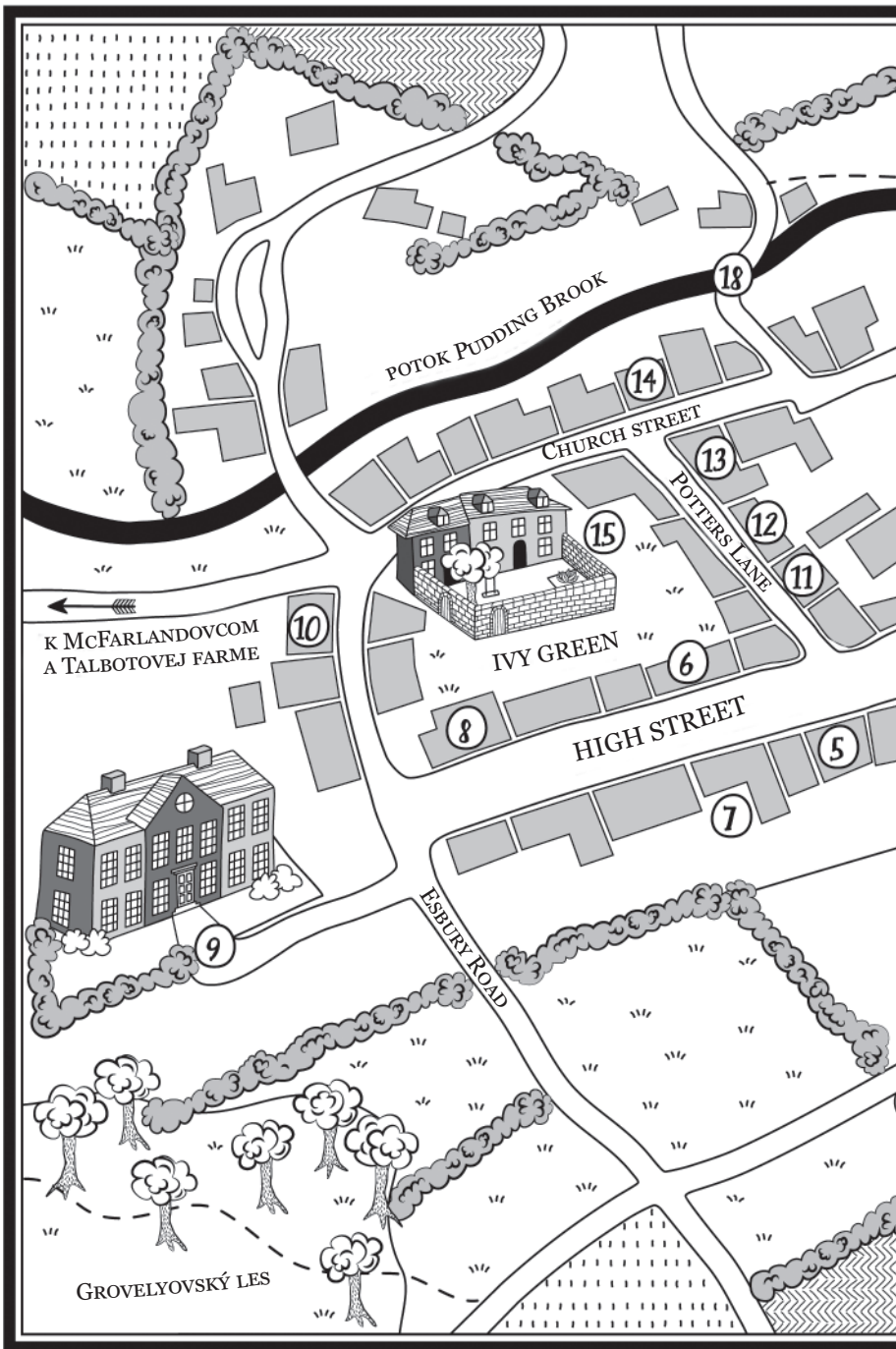
Copyright © i527.net, s.r.o., 2019

www.i527.net

ISBN 978-80-89822-38-6

*S láskou
krásnym dcérkam mojich bratov,
mojim milovaným neteriam:
Kathryn, Alexandre, Julii a Lii.*

POTOK PUDDING BROOK

CHURCH STREET

POTTERS LANE

HIGH STREET

ESBURY ROAD

K MCFARLANDOVCOM
A TALBOTOVEJ FARME

IVY GREEN

GROVELYOVSKÝ LES

10

9

8

6

7

5

14

13

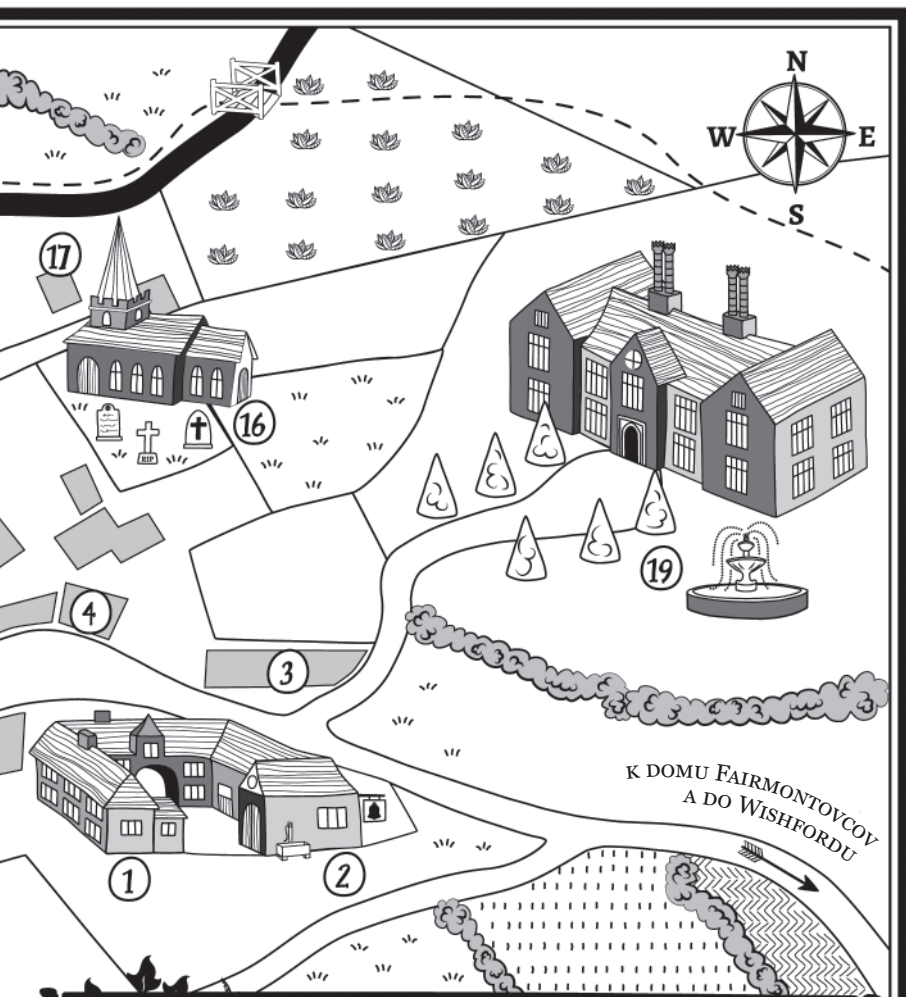
12

11

18

15

IVY HILL

1 – hostinec Zvon
 2 – stajne hostinca
 a dom správcu
 3 – kolár
 4 – kováč

5 – obchod pána Pratera
 6 – krajčírská dielňa
 7 – lekárň
 8 – banka
 9 – Thornvale

10 – chudobinec
 11 – väzenie
 12 – spoločenská miestnosť
 13 – krčma
 14 – pekáreň
 15 – Ivy Cottage
 16 – kostol
 17 – fara
 18 – Kónský most
 19 – Brockwell Court

VEREJNÉ KNIŽNICE:

Tam nájdeš roztomilú zbierku kníh,
jak dobrých, nudných, tak i zlých.
Závisťou bledne nejedno kníhkupectvo,
že nemá spola také obecnstvo.
Núkajú ti tam viac než dosť
duchovných perál, rozumu skvost.

— *Poetické obrázky zo Scarboroughu, 1813*

.....

KRÁĽOVSKÁ KNIŽNICA PÁNA WRIGHTA A JEHO SYNOV...

Táto ustanovizeň obsahuje osemtisíc zväzkov
dejepisných kníh, životopisov, románov, diel vo
francúzskom a v talianskom jazyku a všetky najnovšie
publikácie. Čítárne navštevujú dámy aj páni a denne
v nich nájdete veľké množstvo londýnskych ranných
novín i večerníkov...

— *Brighton taký, aký je, 1834*

.....

Je však ešte veľa iného, čo Ježiš vykonal.
Keby sa to všetko malo dopodrobna spísať,
myslím, že by celý svet nemal dosť miesta
na knihy napísané o tom.

— *Evanjelium podľa Jána 21, 25*

KAPITOLA

PRVÁ

SEPTEMBER 1820

IVY HILL, GRÓFSTVO WILTSHIRE, ANGLICKO

Rachel Ashfordová by najradšej rozhodila rukami. Súkromné hodiny s vlastnou guvernankou ju na niečo také nepripravili. Ako tak stála v učebni v Ivy Cottage, pohľadom prebehla po žiakoch a prerušila svoj výklad. Fanny čosi šepkala Mabel, Phoebe sa pohrávala s končekmi zapletených vlasov, malá Alice sa dívala von oknom a Sukey si čítala knižku. Iba Anna, najstaršia zo žiačok, dávala pozor. A keďže z nich bola najvychovejšia, Rachelino poučovanie potrebovala najmenej. Keď učila Mercy, dievčatá sedeli vystreté ako pravítka a hltali každé jej slovo.

Rachel bola v pokušení zvýšiť hlas, ale nakoniec sa len zhlboka nadýchla a pokojne pokračovala: „Rukavičky by ste mali nosiť vždy, keď budete na ulici či v kostole alebo pri iných formálnych príležitostiach. Samozrejme, s výnimkou stolovania. Zdvorilú ponuku pomoci zo strany džentlmena treba vždy ochotne prijať. Nikdy nehovorte nahlas a chrapľavým hlasom a...“

Fanny zamručala: „Ale ja iný hlas nemám!“

Niektoré z jej spolužiačok sa zachichúňali.

„Dievčatá, zapamätajte si, že búrlivý smiech je v slušnej spoločnosti neprijateľný. Dáma sa pohybuje a hovorí vždy s dávkou elegancie a vážnosti.“

„Veď nie som v slušnej spoločnosti,“ odfrkla Fanny, „ale v našej bande.“

Rachel sa uhryzla do líca a trvala na svojom: „Hrubé vystupovanie je vonkoncom neprijateľné a treba sa ho za každú cenu vyvarovať.“

„Tak nevstupujte do kuchyne vtedy, keď mäsiar vystaví pani Timmonsovej privysoký účet. Vypočujete si také hrubé slová, až sa budete červenieť, slečna Ashfordová.“

Rachel si vzdychla. Takto sa nikam nedostane. Vzala zo stola knihu s názvom *Zrkadlo cností*. „Ak nedbáte na moje slová, vypočujte si aspoň túto váženu autorku.“ Prečítala z titulnej stránky: „*Kniha užitočných rád týkajúcich sa ženského odievania a slušných spôsobov.*“

„Prepánajána,“ vzdychla si Fanny.

Rachel jej ston ignorovala, nalistovala označenú pasáž a čítala:

„*Neprimerané správanie, aké dnes pozorujeme medzi pohlaviami, sa prieči ženskému jemnocitu a je v rozpore so záujmami žien. Muži sa k ženám správajú s takou voľnosťou, ktorá ich stavia na roveň tým najbežnejším a najprostejším predmetom zábavy...*“

Dvere sa so zavrzgáním otvorili. Rachel sa k nim otočila a čakala, že v nich uvidí Mercy.

Namiesto nej tam však s rozziarenými očami stála Matilda Groveová. Za ňou postával pomerne nervózny Nicholas Ashford.

Rachel prekvapene zažmurkala: „Slečna Matilda, práve... máme... hodinu slušného správania.“

„To som si všimla. Aj preto som požiadala pána Ashforda, aby šiel so mnou. Niet lepšieho spôsobu, ako učiť o vyberanom správaní medzi pohlaviami, než príkladom. Je to oveľa záživnejšie, než čítať suchopárny text.“

„Moja reč,“ pritakala Fanny.

Nicholas Ashford si odkašlal: „Pochopil som to tak, že potrebujete pomoc, slečna Ashfordová. Ináč by som sa neopovážil vyrušovať vás.“

„To... to je od vás veľmi láskavé, ale myslím si, že...“

„Zdvorilú ponuku pomoci zo strany džentlmena treba vždy ochotne prijať,“ Mabel odrapotala Racheline vlastné slová.

Napokon ju predsa len počúvala.

Rachel cítila, ako jej horí krk. „Tak dobre. Určite vás to nebude obťažovať, pán Ashford?“

„Vôbec nie.“

Slečna Matilda otvorila dvere dokorán a pokynula mu, aby vstúpil. Vytiahnutý mladík vošiel do miestnosti niekoľkými dlhými krokmi.

Dievčatá si vzrušene šepkali, kým Rachel sa ich márne snažila utíšiť.

Uklonil sa a prameň svetlohnedých vlasov mu padol do chlapčensky peknej tváre. „Dobrý deň, slečna Ashfordová. Dobrý deň, dámy.“

Rachel sa ešte nikdy necítila tak trápne, keď tam stál ako svedok jej nemotornosti.

„Čo keby ste dievčatám predviedli vhodné a nevhodné správanie, o ktorom sa píše v tej knihe?“ navrhla Matilda. „Najprv vás zoznámim. Zapamätajte si, dievčatá, že svoje meno nesmiete povedať hocakému mláďencovi, ktorý vám skríži cestu. Musí vás zoznámiť dobrá priateľka alebo niekto známy.“

„Prečo?“ spýtala sa Phoebe.

„Aby ste sa chránili pred nevhodnými známosťami a nezničili si povest' podradnou spoločnosťou. Tak sa na to pozrime. Odjakživa som milovala divadlo, ale v porovnaní s vašim nebohým oteckom, slečna Rachel, nestojím ako herečka za veľa.“ Matilda zdvihla prst: „Viem... mala by som predstierať, že som nejaká významná osoba ako... napríklad lady Catherine de Bourghová z *Pýchy a predsudku*. Nádherný román, čítali ste ho?“

Rachel zavrtila hlavou.

„Ach, tak to by ste mali. Je veľmi zábavný a poučný.“

„Knihy ma, žiaľ, veľmi nezaujímajú.“

Matilda otvorila ústa do dlhého O a vrhla veľavýznamný pohľad na žiačky.

„Chcela som povedať,“ rýchlo dodala Rachel, „že knihy sú veľmi užitočné. Najmä na učenie. Za mojich školských čias som ich prečítala mnoho. A môj otec miloval knihy.“

Matilda prikývla: „Máte pravdu. V každom ohľade. Takže teraz necháme tituly bokom a zoznámim vás ako spoločensky seberovných.“ Spustila s pompéznym prízvukom: „Slečna Ashfordová, dovoľte, aby som vám predstavila svojho priateľa pána Ashforda. Pán Ashford, toto je slečna Rachel Ashfordová.“

Sukey zamumlala: „Trochu priveľa Ashfordovcov.“

„Teší ma, pane,“ uklonila sa Rachel.

Nicholas sklonil hlavu: „Rád vás spoznávam, slečna Ashfordová.“

„Výborne,“ pochválila ich Matilda. „Teraz si ukážeme, ako sa zachovať voči bezočivému mužovi.“ Vzala do ruky Rachelinu knihu, pohľadom prebehla stránku a potom nahlas prečítala: „*Keď dnes džentlmen oslovuje dámu, iba zriedkakedy vídame úctivý úklon hlavy a zdvorilý pohľad plný záujmu, ako to bolo kedysi. Namiesto toho k nej pribehne, chytí ju za ruku, potrasie ňou, položí jej niekoľko otázok a bez toho, aby počkal na odpoveď, znovu odletí.*“ Pozrela sa na Nicholasa: „Mohli by ste to predviesť – ako *neosloviť* dámu?“

Otvoril ústa: „Nikdy by som...“

„Myslím, že tentoraz si to môžete dovoliť, pán Ashford. Ide predsa o výchovu týchto dievčat.“ Matilda to síce povedala úplne nevinné, ale Rachel v jej očiach postrehla šibalskú iskru.

„Aha. V takom prípade nedbám.“

Nicholas ustúpil dozadu a vzápätí sa dvomi rýchlymi krokmi dostal k Rachel, chytil ju za ruku a horlivo jej ňou potriasol: „To dnes máme ale pekný deň, však, slečna Ashfordová? Dúfam, že sa máte dobre. Mali by sme si znovu niekedy vyjsť na prechádzku. Tak dovidenia.“ Otočil sa a vyšiel z miestnosti.

Dievčatá sa zachichotali a zatlieskali. Nicholas sa vrátil dnu celý zapýrený. Venoval Rachel neistý pohľad, ale ona sa naňho povzbudivo usmiala.

Matilda potriasla hlavou v predstieranom šoku: „Aká drzosť! Najlepšou zbraňou dobre vychovej ženy, ktorou schladí každého nafúkanca, je ľadová zdvorilosť.“

„Nafúkanca?“ zopakovala Mabel. „Pán Ashford, práve vás nazvali nafúkancom!“

„Už ma nazvali aj horšími menami.“

„Zopakujeme si tú istú situáciu, ale slečna Rachel nám teraz predvedie vhodné správanie.“

Nicholas Ashford k nej opäť pristúpil a vzal jej ruku do oboch dlaní. Pozrela naňho spod dlhých mihalníc. Bol vysoký a díval sa na ňu s vrúcnyim obdivom. Pohľadom skúmal jej oči, nos, líca...

Keď sa zdalo, že pána Ashforda sa nechystá nijako pokarhať, slečna Matty zacitovala z knižky: „*Ak sa muž, ktorého s dámmou nespája*

priateľstvo či príbuzenský vzťah, pokúsi chytiť ju za ruku, nech ju ona odťahne tak razantne a s takou nevôľou, aby sa už nikdy nepokúsil zopakovať takúto nehoráznosť.“

Matilda dočítala a Rachel na sebe pocítila jej netrepezlivý pohľad. Nedokázala sa však prinútiť k tomu, aby mu ruku vytrhla z dlaní. Veď jej navrhol sobáš. Nemôže to spraviť pred dievčatami. To by bolo bezohľadné.

„Je vôbec niekedy vhodné dovoliť mužovi, aby nás držal za ruku?“ s nádejou v hlase šepľala sedemnásťročná Anna Kingsleyová.

Matilda odvrátila pohľad od nespolupracujúceho páru, aby dievčatú odpovedala: „Áno, ale zapamätaj si, Anna, že dotyk rúk je jediným vonkajším znakom, ktorým žena môže dať najavo úctu. Musí si ho vyhradiť iba pre muža, ktorého si veľmi váži.“

Úkosom pozrela na nehybný pár, zatvorila knihu a odkašľala si: „Takže, dievčatá, čo by ste povedali na to, keby sme dnes skončili trochu skôr a vyšli si do záhrady? Nebude vám to prekážať, ak hodinu skrátime, však, slečna Rachel? Nie, nebude jej to prekážať. Tak dobre, dievčatá, ide sa von.“

Rachel odtrhla zrak od pána Ashforda práve včas, aby si všimla pobavený výraz v Matildiných očiach, kým hnala žiačky okolo jej ukážkového partnera, ktorý ju ešte stále držal za ruku.

Keď sa dvere za dievčatami zavreli, Rachel sa nepresvedčivo zasmiala a opatrne si vytiahla ruku z jeho dlaní. „Vyzerá to tak, že hodina sa skončila.“

Zopäl dlane: „Myslíte, že to pomohlo?“

Pomohlo? Čomu? spýtala sa v duchu. Nahlas povedala iba: „Hm, ktovie? Určite to však bolo lepšie ako moje úbohé pokusy niečo ich naučiť.“ Podišla k písaciemu stolu a svoje poznámky hodila do odpadkového koša. „Nemám vlohy na učenie. Musím si nájsť iný spôsob, ako tu byť užitočnou. Alebo si nájsť iné živobytie.“

Nasledoval ju k stolu. „S tým si predsa nemusíte robiť starosti, slečna Ashfordová. Dúfam, že ste nezabudli na moju ponuku.“

„Nie, nezabudla. Ďakujem.“ Preglgla a zmenila tému rozhovoru: „Čo keby sme... sa, hm, poprechádzali, pán Ashford? Spomenuli ste, že je krásny deň.“

„Aha. Samozrejme, ak máte chuť.“

Či mala chuť prechádzať sa po boku Nicholasa Ashforda? Nechcela zbytočne podporovať klebety, no zároveň nebola pripravená zostať s ním – a s jeho ponukou – osamote.

Vzala si čepiec a vykročila po schodoch. Tam jej Nicholas otvoril a podržal dvere, aby mohla prejsť.

Teraz kam? Rozhodla sa, že v žiadnom prípade nie k pekárni tej všetečnej ženy ani k Brockwell Courtu. Ukázala opačným smerom: „Tadiaľto?“

Prikývol. Na rohu zahli do Ebsbury Road a prešli okolo chudobinca.

Zhlboka sa nadýchla, aby sa vzchopila. Zakrátko sa pred nimi objaví Thornvale. Krásny, milovaný Thornvale. Keď došli k bráne, pozrela sa na impozantný dom z červenej tehly s tmavozelenými dverami. Ach, aké šťastné roky tam strávila s rodičmi a so sestrou, kým ich nepostihli problémy. Tam sa začala aj jej kratučká známosť s Timothy Brockwellom, ktorá však nemala dlhé trvanie. Po smrti jej otca prešiel dom do vlastníctva Nicholasa Ashforda – otcovho dediča a jej vzdialeného bratranca. Teraz v ňom býval Nicholas a jeho matka.

Keby sa Rachel zaňho vydala, mohla by zanechať život ožobráčenej urodzenej dámy a vrátiť sa do svojho bývalého domova. Mala by? Nemôže ho nechať čakať večne.

Do jej myšlienok sa vkradol Nicholasov hlas: „Tadiaľto?“

„Hm? Ach, áno.“

Zahli do širokej High Street a prešli okolo banky, ktorá bola práve zatvorená. O niekoľko domov ďalej minuli Fothergillovu lekárňu s výkladom plným farebných fľaštičiek od liekov. Potom nasledovalo mäsiarstvo s odstrašujúcou zbierkou visiacich kusov mäsa a hydiny a obchod zeleninára plný debničiek s tovarom.

Nicholas ukázal na Praterov obchod so zmiešaným tovarom, ktorý zároveň slúžil aj ako pošta. „Nebude vám prekážať, ak sa tu zastavíme? Potrebujem niečo poslať.“ Z vrečka vytiahol list.

Rachel nenamietala, ale povedala, že naňho počká vonku. Nafúkanej pani Praterovej sa vyhýbala vždy, keď mohla. Nevrlá predavačova žena sa k nej kedysi správala s podlízavou úctou, ale to bolo ešte predtým, ako jej otca postihli finančné problémy.

Kým čakala, zablúdila pohľadom k susednému hostincu Zvon a uvažovala, či by sa stihla zastaviť tam a pozdraviť Jane. V tej chvíli však z brány zájazdneho hostinca vyšli dvaja jazdci na koňoch – Jane Bellová a sir Timothy Brockwell. Pri pohľade na nich sa Rachel stiahol žalúdok.

Nevyšli si ju, keďže boli zabratí do družného rozhovoru. Kone nasmerovali na cestu do Wishfordu. Obaja boli dobre oblečení. Sýtomodrý jazdecký kostým Jane veľmi svedčal. Pôsobili ako dokonalý pár.

Rachel sa v spomienkach ocitla znovu vo svojej mladosti. Ona, Jane, Timothy a Mercy pochádzali z popredných miestnych rodín. Kým ostatní traja boli takmer rovesníci, Rachel o niekoľko rokov zaostávala. Často ju vyňali zo svojich spoločných dobrodružstiev, keďže pre nich bola ešte dieťaťom. Najmä Jane a Timothy, ktorí boli odjakživa aktívnejší ako ona alebo knihomoľka Mercy Groveová.

Ako tam stála na High Street, znovu sa cítila ako dvanásťročná. To baculaté neohrabané dievča, ktoré závistlivo pozoruje, ako dospelí spoločne cválajú preč.

Dvere obchodu sa za ňou otvorili a Rachel sa otočila.

Nicholas si všimol, kam sa díva, a kývol hlavou smerom k jazdcom: „Kto je to so sirom Timothy?“

„Moja priateľka Jane Bellová.“

Sir Timothy akoby cítil na sebe ich pohľady, pretože sa obzrel ponad plece, ale ani sa neusmial, ani im nezamával.

Nicholas si skúmavo prezeral jeho tvár. „Nikdy sa neoženil?“

Zavrtela hlavou.

„Zaujímalo by ma prečo.“

Aj mňa, pomyslela si Rachel a pokrčila plecami.

„Dvoril niekomu?“

„Pokiaľ viem, tak už roky nikomu.“

„Ale vy dvaja ste... priatelia?“

„Áno, rodinní priatelia. To však neznamená, že by sa mi zdôveroval s takými osobnými záležitosťami.“

Nicholas sa znovu otočil a pozoroval, ako sir Timothy a Jane miznú na ceste vedúcej dolu kopcom. „Predpokladám, že dámy majú oňho veľký záujem. Je takpovediac dobrá partia.“

„Áno, je,“ odvetila úprimne. „Pre správnu ženu.“

Kedysi si myslela, že by ňou mohla byť ona. Ale to bolo pred ôsmimi rokmi. Zhlboka sa nadýchla. Už dávno mala odpustiť, zabudnúť a ísť ďalej.

Ukázala na druhú stranu ulice k Potters Lane: „Pôjdeme ďalej spolu?“

Nicholas jej nachvíľu pozrel až neprijemne hlboko do očí: „Áno, v to veľmi dúfam.“

Jane Bellová sa zhlboka nadýchla jesenného vzduchu, ktorý voňal po jablkách, černiciach a sene sušiacom sa na slnku. Zelené lístie gaštanov a kríkov začínalo žltnúť, takže farby kvetov a zrejúceho ovocia sa zdali ešte výraznejšie. Cestou si všimla čížika, ktorý sa hostil na semenách bodliaka, a v diaľke videla robotníkov, ktorí práve žali ovos.

Kým klusali, prehodili spolu iba zopár slov. Už dávno sa necítila taká pekná ako v tomto novom jazdeckom kostýme, ktorému nedávno podľahla a kúpila si ho. Sir Timothy bol vyparadený ako vždy: žaket, pumpky a hessenské čizmy.

Keď kone spomalili do kroku, pozrel sa na ňu: „To je nový kostým?“

„Áno.“

„Páči sa mi. V tom starom hnedom ste vyzerali ako zablatený vrabec.“

Predstierala, že zhrozene híka: „Ďakujem pekne, pane! Ste nanajvýš bezočivý.“

Potešilo ju, že sa cíti natoľko slobodný, aby si z nej utáhoval. Priblížilo ju to k nemu – k starému Timothymu, jej priateľovi z detstva.

Usmial sa: „Som rád, že si môžeme občas spolu zajazdiť. Chýbalo mi to.“

„Aj mne. S kým ste jazdievali, keď sme sa... nestretávali?“

„Väčšinou sám. Občas so správcom farmy, keď sme dozerali na polia, alebo príležitostne s Richardom, ale ten prichádza domov čoraz zriedkavejšie.“

Jane jeho brata nevidela už roky. „Ale žiadni priatelia?“

Zavrtil hlavou: „Ak sa nad tým zamyslíte, v okolí Ivy Hillu je nedostatok mužov môjho veku.“

„Nikdy som nad tým neuvažovala. Ja som mala Mercy a Rachel, ale vy ste mali iba málo blízkych priateľov.“

„Nepotreboval som ich viac.“ Pozrel na ňu úkosom: „Mal som vás.“

Ich pohľady sa stretli a Jane pocítila pod hrudnou kosťou trýznivú bolesť.

Timothy odľahčil napätý okamih krivým úšľabkom: „Och, neľutujte ma. Horace Bingley nebýval odtiaľto ďaleko, ale navídal som sa ho dosť za školských čias.“

„Lutovať pána z kaštiela?“ podpichla ho Jane. „To sotva.“ V skutočnosti jej ho však bolo ľúto – trošku. Jeho život, rodinné vzťahy a povinnosti neboli vždy jednoduché.

Sklopil zrak a potom sa spýtal: „Chodievali ste si zajazdiť s pánom Bellom? Ak áno, nikdy som vás nevidel.“

Vrhla naňho prekvapený pohľad. Takmer nikdy sa jej na Johna nepýtal.

„Nie. Môj otec predal Hermione, kým sme boli na svadobnej ceste, a John mal vždy plno práce okolo hostinca.“

„Tak to som rád, že teraz máte Aténu. Hodí sa k vám.“

Jane pohľadila kobyľu po štíhlom krku: „Áno, som šťastná, že ju mám.“

Pomyslela na Gabriela Locke, ktorý jej podaroval Aténu. V mysli sa jej vynorila jeho drsne krásna tvár a silné mozolnaté dlane, v ktorých držal jej ruky.

Timothy si ju znovu premeral: „Je príjemné vidieť vás v niečom inom než v smútočných šatách. Už ste... prekonali ten najväčší žiaľ?“

Zamyslela sa nad tým. „Áno.“ *Aspoň pokiaľ ide o Johna.*

„Myslíte, že sa ešte raz vydáte?“

Jane sa pri tej otázke rozkašľala.

„Prach,“ povedala nečujne, ale vedela, že ho neoklamala. Pregelgla a dodala: „Neviem. Možno. Neskôr.“

Zvraštil tvár. „Povedzte mi pravdu, Jane. Za pána Bella ste sa vydali preto, lebo ste chceli, alebo preto, lebo som vás ja sklamal?“

Jane sa sprudka nadýchla a zastavila svojho koňa. S Timothyom sa ešte nikdy na túto tému nerozprávala tak otvorene.

Pritiahol koňovi uzdu a zastal vedľa nej: „Keby som nebol zaváhal. Keby som sa...“

„Nebol zamiloval do niekoho iného?“ dokončila zaňho.

Znovu zvrátil tvár, ale jej slová ani nepotvrdil, ani nevyvrátil.

Nemusel. Počas plesu, na ktorom uviedli do spoločnosti Rachel Ashfordovú, ju Timothy pozoroval s takým obdivom, aký voči Jane nikdy neprejavil. Začal sa k Rachel správať s takou formálnou úctou, akoby bola úplne neznáma – zaujímavá, krásna cudzinka. Vtedy ju to bolelo. Jane vedela, že Timothyho záväzok voči nej je vecou cti, preto váhal prejsť svoje city voči Rachel. Jane však nechcela, aby sa s ňou oženil z povinnosti alebo kvôli očakávaniam iných. Ktorá žena by to chcela? Keby sa o ňu John Bell neuchádzal s takou tvrdošijnosťou, možno by si ani nevšimla, ako sa Timothymu vytratila z očí niekdajšia vrúcnosť.

„Nepopieram, že aj na základe toho, čo sa stalo, som bola ochotná dať Johnovi šancu.“ Pozrela sa naňho: „Timothy, prečo ste sa nikdy neoženili? Ja som si vzala iného. Mohli ste sa oženiť, ak ste chceli.“

„Mohol? Ha! Dobre viete, prečo som sa neoženil.“

Keď v jeho očiach zbadala výraz hlbokkej bolesti, prišlo jej ho ľúto. Zrejme nemal na mysli iba pocit povinnosti voči nej. Jeho rodina mala vyššie očakávanía.

„Viete, ako veľa pre mňa znamenáte, Timothy?“ prihovorila sa mu nežne. „A aká som šťastná, že sa naše priateľstvo obnovilo?“

„Aj ja si vážim naše priateľstvo, Jane. Preto sa vás to musím spýtať. Neočakávate... odo mňa nič viac, však? Viem, že to znie dosť trúfalo, ale nerád by som vás znovu sklamal.“

Jane sa zhlboka nadýchla: „Áno, sklamali ste ma – to nepopieram. Ale to už bolo dávno. Máte právo oženiť sa, s kým chcete.“ Načiahla sa k nemu a stisla mu ruku: „Naozaj. Chceme, aby ste boli šťastný.“

„Ďakujem. Som rád, že sme si to vyjasnili. Chcel som si byť istý, prv než sa... pustím do niečoho iného.“

Pokračovali v jazde. Jane dúfala, že Timothy nečakal pridlho, pretože teraz sa na scéne objavil aj Nicholas Ashford. Alebo mal záujem o niekoho iného než Rachel?

S touto myšlienkou dodala: „Dúfam však, že sa oženíte z lásky, nie z povinnosti voči rodine.“

Zamračil sa. „Netuším, či to dokážem oddeliť. Vštepovali mi to už odmalička: ‚Ožeň sa s tou správnou ženou z pohľadu rodiny a po čase príde aj láska a šťastie.‘“

„Ako naši rodičia?“

„Áno. Moji sa sotva poznali.“

„Myslíte si, že boli šťastní?“

„Matka tvrdí, že boli, hoci dennodenne som sa presviedčal o opa-ku. Otcova smrť ju však bolestne zasiahla.“

Jane prikývla: „O tom nepochybujem. Istotne to otriaslo aj vami. Mrzí ma, že som vtedy pri vás nestála. Znovu musím zopakovať, aká som rada, že už je to medzi nami lepšie.“

„Aj ja,“ usmial sa na ňu, ale bol to smutný úsmev. Úsmev na rozlúčku.

Bola by šťastnejšia, keby predstierala, že si nevšimla jeho city k Rachel, odmietla Johna Bella a vydala sa zaňho?

Uvedomila si, že nemá zmysel uvažovať o tom. Timothy je pánom Brockwell Courtu a potrebuje dediča, ktorému ho zanechá. To mu však Jane splniť nedokáže.

Zastali, aby sa kone mohli napiť z potoka. Jane sa zhlboka nadýchla a potom vydýchla posledné čriepky špekulácií o tom, čo mohlo byť. S rozhodným úsmevom povedala: „Už si nekažme jazdu ďalšími pochmúrnymi rečami. Zakrátko sa budem musieť vrátiť do hostinca, pretože o jednej čakáme dostavník.“

„Súhlasím,“ prikývol. „Dáme si cestou späť... preteky?“

Usmiala sa skutočne úprimne: „S radosťou.“

Kým cválala domov, myslou jej znovu prebehla otázka: Bola by šťastnejšia, keby sa bola vydala za Timothyho? Keby tak bola predišla manželstvu s majiteľom hostinca, jeho smrti a prevzatiu Zvona?

Nie... To vedomie ju štasti vydesilo, ale keď sa nad tým zamyslela, zaplavil ju pokoj. Svoj súčasný život a to, kým sa stala, by nevymenila za možnosť vrátiť sa späť v čase a vydať sa za sira Timothyho Brockwella.